

REVISTA POLITICA

Apare Marția, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe un an 7 r., 6 luni 3 r. 50 cr., 3 luni 1 r. 75 cr.
Pentru această parte pe 3 r. 6 luni 4 r., 3 luni 2 r.
Pentru strălitate pe an 12 r., 6 luni 6 r., 3 luni 3 r.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografică arhiepiscopale Sibiu, strada Măgălarilor 47.
Correspondențele sănt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măgălarilor Nr. 27.
Epistolele nefinanțate se refuză. — Articuliile scripșite nu se înapoiază.

INERTUNIILE

Pentru anul 7 r., — de două ori 11 r., — de trei ori 15 r. rându-se liberă garnizoană — în timbru de 30 cr. pentru a se putea publica.

Sibiu în 2 Februarie.

Dacă putem da creșterem scriitorilor, ce nu venim de un timp încorde din multe părți ale Transilvaniei, am fi în pozițiunea plăcută de a pute spuna cetățitorilor noștri, că Românii se interesează de soartea lor politică și pe cât se poate și lucră în direcțiunea ameliorării. Ca puțin eșecul inteligența română în multe locuri a adunat datele de lipsă de numărul alegătorilor. Datele aceste ne spun cum stăm cu numărul alegătorilor și raporturile ne mai adaug, că în unele părți am sta și mai bine, decât poporul avea în toate comunele condus de către pripcuți, care s'ar sfătuiască pe contribuții la sarcinile statului și și reaclează din vreme dreptul electoral.

Cu toate scaderile ce le atingem, și câte ar pute fi în Transilvania, pe lângă o procedere armonică și pe lângă voința tare, după informațiunile ce avem, am putut izbăvi în campania electorală viitoare, dacă nu s'epied, dar în nesemn mult mare, care nu ținem foarte mulțumitoasă.

Va atărna după modul procederii Românilor transilvăneni și fiindcă modul procederei ar fi priincios, când în lupta electorală am intruni puterile noastre toate într-o putere, nu este nimic mai de dorit decât, ca lupta electorală să ne găsească unde la umăr și debrătați de ori ce inclinare spre soțete și tenăntinile din castre străine.

Dar, ca lucrul să aibă efect mai mare, ar trebui să fie complet.

Lupta ce ne stă înainte, nu ne privește numai pe noi, ci privește și pe frații noștri din Ungaria. Ei sânt în partea esențială în a ceeași pozițiune. Și ei au să lupte pentru asigurarea independenței lor, care e și a noastră. Când dăm mare, că lucrul poate avé efect mai mare, dacă va fi complet, noi egăntăm la o procedere combinată cu denși. La o procedere combinată la alegeri, ca pe urmă eărăși pe lângă o procedere combinată să stăm față în parlamentul viitoriu cu adversarii noștri pentru cauzele, ce vom găsi că este de lipsă să sperăm.

Nu scum însă nimic despre ceea ce frații noștri din Ungaria au făcut până acum pentru pregătirea acestei lupte; nu acțiune încă s'au organizat până acum de elementele nașteră de lipsă pentru campania electorală.

Ca nu vor fi făcut nimic nu credem. Denși mai deprimă în luptele constituționale decât noi, presupunem, că se vor fi îngrijit, ca și ai noștri de aici, de a se organiza în cluburi și vor fi privilegiate, ca numărul alegătorilor de naționalitate noastră să nu fi scădut prin o nedreaptă stabilire a listelor electorale.

Dine ar fi, credem noi, când am avea informațiuni despre ceea ce s'a făcut și la ei în privința acestuia.

Fără de a aștepta informațiunile, ce eventual ni s'ar trimite, fiindcă timpul tăce și trece, ne exprimăm neomnăvita noastră părere, că ceea ce nu s'ar fi făcut, din câte am atins mai sus, bine ar fi a se face. Prin aceasta nu am, lipsă cu ar fi mai bine, când

am puté săci, ce s'a făcut și ce mai aré a se face.

Pe noi ne interesează să șcim, pentru ce se tratează de cesțiuni, cari ne priveș în esență și pe unii și pe alții de asemenea. Și dacă ne vom puté unii puterile și să saluarea intereselor noastre naționale, este învedere, că va fi bine de toți.

Noi credem că fiind cluburile electorale organizate am puté într-o conferență comună ajunge la o adeverată expresiune a dorinței poporului nostru în privința atitudinii în lupta mai susindicată. O conferență comună ar fi în stare să aducă armonia puterilor noastre intelectuale în acțiunea, care s'ar afla de bine a se întreprinde.

Necesitatea unei conferențe comune și alia motivul așa dară în firea lucrului. Naționalitate română este tot așa de amenințată în Transilvania ca și în Ungaria.

Deci fără de a căuta mult după motive, situațiunea noastră politică și simțul cel bun spre a loacem bună, ne arată, că va fi bine, ca așa să se facă.

Mai este însă și alta de a se considera. Opiniunea publică a Românilor neavând un centru, care să ofere posibilitățile orientării, poate ascunde și pe că diverse și se poate împărșea după dicela trivială: ca faina orbiilor. În cazul acesta și dacă am dispune de material mult și cât de bun se vor folosi numai adversarii noștri de el.

Pentru noi divizarea în două părți, și nu este bună, cu atât mai vortos în mai multe părți.

Și trebuie să mărturisim, că oare care nedumerire ne a cuprins, când am cetit o corresponsență datată din Arad în „Luminătorul” din Timisoara, din care transpira, că e de reu, că opiniunea despre atitudinea Românilor în viitoriu nu este încă fiesată. Exteriorul corresponsenței, este adeverat, nu însuși niciari recori de o importanță politică. Dar și cuprinsul este un fel de sfârșire politică cu „doi bani în trei pungii”; căci recomandă a merge cu guvernul și a fi și în opozițiune — se înțelege cu guvernul. O politică aceasta, care nici un partacur și nu îndrăsi să o enuncie între oameni de sama lui, cu atât mai puțin între o corresponsență a unui diariu.

Ca nu ignorăm corresponsența sau nu o luăm peste picior, că redacțiunea numitei foi, este de a se atribui împregiurării, că o considerăm ca o gândire a unei părți din publicul român al ființului, în care a reșarit. Gândirea, ce se cuprinde în corresponsență, în alte împregiurări ar fi deamnă de o țim de o glumă bună pentru care de distracțiune. Acum însă, cum am ști, cănd sântem într-o stare cum neclarificată — avem în vedere toclăntă Românilor cu diverse inclinații, spre o cale politică sau alta — poate cel puțin confuziunea o samă de oameni, ceea ce pentru noi, cari n'avem priamori, încă este o pagubă.

Poate însă corresponsență să fie, ceea ce ar fi mai reu, o sondă înco-

datină unui condeiu inept, pentru că vreme de lipsă să postă fi aruncată, fără mari scrupuli, peste bord. În cazul acesta am avé de a face cu unul sau mai mulți factori, cari sânt gaș, a se pune la dispozițiunea guvernului actual, însă nu cunțeam a eși cu vistrul deschis. Aceasta ar fi o îngurgitare din cele mai fatale. Nu pentru alia, decât pentru că dea există în trupul națiunii un astfel de aliat, există și probabilitatea, că se poate încă pot fi, și multe și energice, cari pot face ușorii cele mai bune speranțe, ce se poate aștepta națiunea dela un viitoriu mai apropiat.

Organizarea cluburilor electorale, adunarea datelor despre numărul alegătorilor, o conferență generală electorală, toate aceste bine conduse și priincibile de reprezentaii alegătorilor și de acestia însși, near fieri de multe necesari.

Urgm dară din toate puterile severitate acestor, unde nu sânt deși, pentru ce facem până, care să ne asigure independența procederei de influențe stricaciose intereselor naționalității noastre.

Revista politică.

Sibiu, în 2 Februarie.

În Ungaria tot și toate nu se servesează ad majorum gloriam magnanimitatem. Legislațiunea justitie, administratiune, instrucțiune și în cele din urmă și economia politică, numele proprii ale individiilor comunelor etc. etc. Toate aceste nu sânt mai mult sau mai puțin cunocute; însă fiindcă Kerkopoly tocmă acum propune într-o prelegere academică, cum să se colonizeze domeniile statului, ne interesăm de aceasta mai mult ca de celălalte. Kerkopoly ar voi ca și din capitală aceasta să se facă capital de maghiarizare. Secuții din țeară și afară din țeară ar voi să coloneze de așa, încât să fie un element de maghiarizare. Starea materială a țerei înaintea Maghiarului se consideră după număr în linia a — cincea.

În cestuinea greco-turcească scrie „Memorial diplomatice”: Anglia în înțelegere cu Astro-Ungaria și Germania sânt pentruca lanina și Mezzovo se remână Turciei, cără Larissa se treacă la Grecia. Puterile vor provoca și pe Turcia și pe Grecia să desarmeze.

Dreptul istoric al Românilor din Ungaria.

(Continuă)

La Valachi de rând cnezul înainte de toate pare a fi funcționat ca jude²⁾, de almintreia Valachi de rând se înfăpșosează după documente și înaintea scanzului judecătoresc al Castellanoilor. Ca și în Memorariile cnezului și în Banatul Severinului de a stringe dăjdiile, adecă trei groșie

de fio-care asie și *quinguesimio*²⁾, și la preda Castellanoilor districtului seu; pe lângă aceea cnezul mai avea detorința a merge la reboșiu, dacă acesta decurgea în ținutul acelaș²⁾. Despre stările interne ale setelor valachice din Banat nu aflăm din documente chiar nimic; toșii dreptul valachi avind patre generală, pare a fi avut și pentru populația țărăneasă pater deplină.

Comitatul învecinat al Uniedoro, care până în veacul XIV a format o parte a comitatului Albei-Luliei, încă pare a fi fost locuit — dacă nu exclusiv, toșii în precumene — de Românii. În documente se numesc acolo trei districte valachice, adecă districtul Hunyad, Dova și Hataak²⁾. Populația însăși se împărșea și în Banat în

²⁾ Kemény, Kezeoz und Kenesiate, Mgz. f. Siebenb. 1846. II. 304. 1387; No. Stephanus de Losonez Bona Serrivianus... quandam villam regalem Paunitis districti... Michaelis Arhangeli... quilibet sessio singulas tres grossos, et in festo beati Georgii martiris quinguesimam Castellania p... scripi castru Mihail pro tunc conditio solvere teneatur prout de aliis liberis villis ipsorum Kenesialibus solvere sunt conveneri... dar regelo puta ad mai forte cura de dajdiile aceto, precum aflam din documentul urmator: Pesty l. c. p. 67. 1404... Quod ipsi Consensu et munera auferat ut moris Kenesiatas est, exsolvendi, non exsolvendi... autem... respondit... de duabus possessionibus de albomachas et aliotheis. Sed quia iuxta favorabilem remissione non Sententia Imperatoris Sigismundi... moris Regis Hungarie ut teneatur exsolvendi et exsolvendi. Teneatur enim Singulis annis exsolvere circa festum Penthecostae... Tres vero villas cum una distatu circa festum natalis domini, ne nos duodecim cum tribus ceteris circa festum Resurrectionis... Antea cum pluribus Kenesiatas et manserunt teneatur exsolvendi, quam cum uno vitulo Saginatio tribus versibus, cerealiis, duodecim omni et una assatura...

²⁾ Pesty l. c. p. 11. 1390... Sigismundus... Nobilis Kenesius de Temeschel in territorio castru Mihail... conditione mediante, quod dum nos vel nostri successores reges Hungarie temporis in processu exercitum versus Plagaria... heredes ipsorum de iudicio possessionibus ad predictum exercitum cum una lanca... consuetudinis certorum ad illam Kenesiatum dictarum terrarum... proficiziorum dictarum terrarum... proficiziorum teneatur... Kovachich Script. I. 433. Sigismundus Regent. 1453. A. XXX. se potius inter se indolentiori la subia ordinem teneatur exsolvendi... Kenesiatas versus Temechele, atque Scanzoniam Valahii Selavi et Joachis, Comsat et Philatii.

²⁾ Kemény, Kezeoz und Kenesiate, Mgz. f. Hunyad. II. 304. 1482... in districtu de Hunyad universorum Kenesiorum nostrorum in pertinentiis castru Hunyad... Fajsz IX. 3. 202. 1368... in districtu Castellano... universi Scanzoniam Gen. J. Corv. 505. 1454... et incolae pertinentiarum castru Deva... ibidem p. 100. 1447... in Comitatu de Hunyad castru Hataeg... Fajsz XI. l. 563. 1435... Districtus Hataek...

²⁾ Pesty l. c. p. 10. 1390... Nobilis Kenesius de Temeschel... cum omnibus ipsarum Juribus et Jurisdictionibus...

riile comunale. Nu pot să apăr această cu mai multă elocvență decât a făcut-o deputat Richter, și vă rog să răspândiți discursul meu împreună cu observările sale după raportul stenografic în țară, ca să văd oamenii cât de bine conșimțăm schimbul. (Mare haritarie.) (Va urma).

Coroșențele particulare

ale „Telegrafului Român.”

Caransebeș, 29 Ian. 1881. Domniile dăruim-vă vești cu încredere și pună mâna pe cele trei edificii din Caransebeș — proprietatea grănicierilor — în ședința din urmă a congregației, spriginții, cu părere de rău, chiar și din partea unor oameni de ai noștri, prelungă toate protestările generalului Traian Doda, și își însușă dreptul de a dispune de acele edificii particulari fondată licitație pentru închirierea lor.

Neodormitul domn general nepuținând să-și dea seama de domniile comitatului despre actual lor nelegal, pe deoparte protestă îndată la ministrul de interne, pe de alta, ca președinte al comunității pentru administrarea averilor grănicierilor, își trimite oferta de închiriere fiindcă ori ce preț să împedice închirierea acestor edificii la alții.

Ministerul de interne în urma energicului protest al lui general Traian Doda prin ordonanța sa sesită aici mai degrabă terrore, comitetului adunării generale comitatului dispunând a se preda amintitei edificii comunității pentru administrarea averilor grănicierilor.

Cu ajutorul lui Dđen și a neobositului zeu al ilustrului general Traian Doda putem dice, că prelungă pădurile, ce reprezintă o avere de peste 16 milioane floreni, astăzi dispunem și de 3 edificii foarte spașoase și pompoase.

Mergând mai departe pe calea aceasta sperăm, că și fondurile grănicierilor de peste 350,000 fl. ce s'au împărțit între comunități în urma unui rescript majestatic contra espusei doctrine a poporului, încă se vor readuna spre bucuria noastră și spre consolidarea viitorului nostru.

Un cuget, o dorință, o voință și toate vom avea.

Un altceva și mai îmbucurător. Comitatul pentru administrarea averilor grănicierilor a încheiat alături cu o societate franceză un contract după societăți spre exploatare un complex din pădurile grănicierilor pe un termen de 10 ani cu 65,000 fl. pe an.

Până acum fiind străni n-am putut încă nimic pentru cultivarea unor ramuri de artă și știință. Astăzi dispunem de o stare materială mai bună, de condițiile sine qua non, putem să ne ridicăm și noi prin regiuni mai înalte.

După cum s'nt informat II. Sa al general Traian Doda, acest membru romano-Banatic din fostul regiment romano-Banatic, are de cuget, ca încă în anul viitor să deschidă în Caransebeș documentația o secală de industrie, cea mai necesară scolară pentru toți Românii din cele 4 Ținuturi.

Aceste intenții nobile puse în lucrare, va lăsa posterității un monument nepieritor pentru acela, ce le-a nutrit și le-a intrupat.

Luni, Marți și Mercuri în 26, 27 și 28 Ian. v. s'au înfăptuit sesiunile săptămărale la institutul teologic de aici.

Astăzi Joi s'au început la institutul pedagogic și se vor continua în 31 Ian. 3, 4 și 5 Febr.

Publicul ce a fost de față la această sesiune și ce se interesază de bunăstare morală, intelectuală și materială a poporului nostru, a putut dice că în mintă încă și pe o parte din.

ma de bucurie asupra răspunsurilor cele clare și precise ale elevilor și văgând zelul dat din partea Dilor profesori.

Cei doi profesori noi și anume dl. Andrei Ghidici, profesor la institutul teologic și dl. P. Baracana, profesor de agronomie la ambele institute, într'adevăr, că ne-au surprins atât cu răspunsurile elevilor, cât și cu deosebite metode, cu darul natural, ce'l au de a fi profesori.

Cu un deosebit interes ascultă II. Sa dl. Episcop examena elevilor din agronomie, studiu intr'oduc în anul acesta.

Încheierea de răspunsuri respective de conversațiile avea plăcută, ce deurgea între elev și profesor întocmai ca într-un tăta și fi, accentuând însemnătatea acestui studiu dîcînd între altele, preți din diocesa Caransebeșului au totuși sesini de câte 32 jugere și cu toate aceste partea cea mai mare din ei s'nt săraci. Causa nu poate fi alta, decât că proținea noastră nu scie să se profușacă pămîntul acela, nu se interesează de el sau nu scie să'l lucră.

Institutul pedagogic organizat după institutele cele mai renumite din Germania și anume după cele din Gotha, unde s'au preparat directorul institutului dl. St. Velovan, un pedagog rar, și dl. profesor P. Dragăniș, va da cu totul altă față școlilor noastre populare.

Interesul devotat în elevi către obiectele de învățămînt răspunsurile cele clare și precise, vicințele, ce o veți zgăvîna și față secură și destulă garată, cumcă profesorii se află la înălțimea misiunilor și că elevii la timpul său încă își vor împlini chemarea cu cea mai mare sumpătate.

Varietăți.

*(Postal). Insulele: Granada, Santa-Lucia, Tabago și Taro în India apusă britanică, au intrat în reuniunea universală a postelor. Portal postal până acolo și îndrîpșt se tacează în următorul mod: epistolele de rînd frăcate cu 15 cr. per gramă 20 cr.; ne frăcate per gramă 30 cr. deosebite de corespondență 8 cr.; tipăriturile pe 50 grame 6 cr.; muștele de mărfuri 6 cr.; hărtiile de negoț per 50 grame 6 cr.; taca de recomandățiune po bucată 10 cr.; taca de fiecare recepșă 10 cr.

(Teatru romd). Diminecă seara înaintea unei case bine ocupate, s'au reprezentat melodrama „Lucea Griviței.” Di bene ficant Petculescu ca „Curcan” a fost sufletul reprezentației. Tablourile cele două „lucra” și „apărarea” Griviței de Români a fost cu efect.

*(Armata activă austriacă). Agenții administrației armate active au numerat 271,474 persoane active în armată. Dintre aceste 158,639 se află în Galiciana, 54,339 în terile ungurești și 27,995 în Ținutul ocupat Bosnia și Herțegovina, restul cade pe marină. Întră aceste 271,474 militari s'nt: Români numai 11,281, precănd Ungurii, cari în numărul lor total de suflete făcă numără cu 2 milioane mai mult ca Români, toți ar avă în armata activă peste 40 mil. feciori. Cum poate să fie aceasta? Noi scim că România din Austro-Ungaria în număr total de 3 milioane dă milație peste 60 mil. feciori. Dar să trecem peste acest fapt adevărat și să ne ocupăm mai de aproape cu sufletele totale: ungurești și românești și ne vom convinge, că agenții armatei n'au numerat pe Români în proporție dreaptă cu Ungurii din armată. Dacă 3 milioane de Români dau după același agenți numai 11,281 feciori, apoi și 3 milioane de Unguri nu pot

da mai mult de 11,281 feciori. Ei bine! Român pentru Unguri încă 34,835 feciori în armată, cari ar cădă pe celelalte 2 milioane de Unguri. Aceasta însă este absolut cu neputință.

*(Criminalele în Budapesta). La judecătoria criminală din Budapesta în luna Iulie Iannarie din anul 1880 au fost înregistrate 2700 cazuri criminale în Iannarie a c. însă s'au urcat cauzurile la 4000.

*(Unguri fugiți în România). S'nt mult Unguri în România, cari în țara și-au părăsit patria, parte pentru că se s'au urmată că revoluționarii, parte dela revoluția din 1848/9 ca să se subtraga dela serviciu în armata austro-ungarească. Acestia prin consiliul austro-ung. în contelegere cu solia împărătească din București — după cum se scie din București la „Wr. Alg. Ztg” — au făcut pașii de lîr, spre a le permite reînlocuirea lor nepedepși în patrie, resp. asigurarea lor sub scutul austro-ungarec.

*(Defraudățiune mare) s'au aflat acum decănd în Agria. Tutorul unui bun de 2000 jugere de pămînt a moștenitorilor după un anume Genca i încercat acest bun cu 100,000 fl. datoric și s'au s'olvit nici darea pentru el de 14 ani. Când a primit însă acest bun în administrația sa tutorală a primit și 25,000 fl. bani gați și bunul cu învestiții în preț de 14,000 fl. v. a. Se vede că pentru cazul acesta n'au existat inspectori de dare nici scrie ofornală. Se dice de altmătre că referential respectiv dela oficial orna și fost suspendat din oficial seu în momentul, dară altceva nu i s'au întem- plat, ba i s'a dat timp, a pută lua lemea'n cap, ceace a și făcut-o.

*(Venători mari oficioșe). Ministrul de interne pe cale telegrafică a dat comenzi Belbor din comitatul Ciucului conșucione, de a întreprinde venători mari delupi și iurși.

*(Corupțiune pretutindinea). Trei membri din reprezentanța orașului „Kisjenö” s'au jeliu contra primarului și a protului reformat, că ei l'au colectat înlocuire pentru Sehedin în administrație arșid. Deci oficial comitatens a intrudus cercetare criminală contra lor.

*(Unes actor). Dupăcum ne spune „P. N.” în Budapesta tracea un individ, cu numele „Halasz” care figurăncă cu un corispondent de la fie străine sub acest titul stoafoare foarte multe părăle dela oameni. El se arată cu deosebite înțor femei, le ceteșe felu de felu de articii minciogii și apoi le cere bani spre așuprirea lor.

*(Patroni pentru Grecia). Guvernul grece a încheat un contract cu fabricii lui Roth din Pajon pentru liferare de petroane. În acestu contract în 9 Febr. n'au și trâmă guvernului grecesc două milioane de patroane. Transportal dirigit spre Trieste este petrecut de un oficer din armata grecescă.

*(Foamete în Rusia). În guvernamental Orenburg foametea creșce îngrozitor; acolo în urma foametei s'au aduș copii și s'au omorât copile de multe ori.

*(Ape de cătoș) ferți este foarte bun mijloc, pentru renumit. Omul astac de această boală înșite de ce se culcă seara se se scaldă bine în apa caldă, din care s'au scos carțofi ferți și în cea caldă și dimineața se pomeneșcă fără durerele de mai înainte, ba de multe ori curat totalmente.

*(Etatea ouălor). Spre a cunoșete etatea ouălor se topeșe 120 grame de sare întră litra de apă curată și în această fluiditate se pune oul, care se s'ie examinat. Dacă oul din ziua aceea de loc se va cufunda până

pe fundul vasului; este el însă din ziua trecută, apoi nu se va așoda chiar pe fundul vasului și dacă este de 3 zile înocată în apă cam veală suprafață și din ce o mai vechiu din ce se arată mai mult pe deasupra apei s'arate.

Loc deschiș.

(Mulțămăta publică). Comitetul aragatorilor al Balnii Română ținut în 6/2 1881 st. n. în PIANUL superior în folosul creării unui fond cari în mod zădărnă s'au acordat înocă în loc, arătându-se un venit cură de 49 fl. și 68 cr. v. a.; aduce prin aceasta tuturor p. t. Domni participătoari ce mai profundă mulțămăta.

Pianul superior 10/2 1881 st. n.

I. M. Vulc m. p.,
epitrop.

Posta din urmă.

București. „Resbuil” este informat în mod pozitiv că Giani, ministru Justiției și-a dat orășii demisiunile, de astăzi în mod irrevocabil. Ca înlocuitori se vorbesce de M. Ferichide și Stătescu. Venirea celui dintăiu se pare mai probabilă.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

La învățămîntul religios.

... de s'ar afla sau s'ar pot ingeta ve un sistem de învățămînt, care să încetă dezvoltărilor religioșe în stare atotă și apoi să poată fi cu cât se va deluata, amintim, că în țara noastră...

(Max. Millier: revizuirea lui M. Mauchou în anul 1875, v. Dr. J. Popariș: Principiile din pedagogia generală, Sibiu 1880, p. 25.)

(Inchisura).

Partea II. Despre „Nedeje.”

Partea acesta fractează și esplică fericiile și în special fericia vecinici și cea pămîntească, precum și rugăciunea domnească conținnd la urmă și cea mai însemnată rugăciune de cere și mulțămăta a dăci: Dogologia.

Fericia cea vecinică e scopul vieții noastre pe pămînt. Scopul acesta l'vom ajunge fiind morali-religioși, dar morali-religioși vom fi atunci, când vom avea nimeni prin și nu a onto fericiile noastre pămîntești a ajunge la fericia vecinică.

Fericia noastră pămîntească consistă în linișcea și curățenia sufletului în cultură, nune bun în sănătate și în bunăstare și se manifestază în mulțămăta noastră și în ascultarea noastră de Ddeu. Fericia pămîntească, care intrinsece momentele aici espuse e conducătoare spre fericia cea vecinică și în această lucrare un mijlocular al trupului poate periclită ba chiar nimici trupul. Întrug, astfel poate paraliza reculivarea unuia dintre motivele de sine fericia pămîntească și poate face problematică și pe cea vecinică. Conced că o întrebunare rare a bunurilor și a averilor noastre materiale poate duce pe câi cătăcite, de aici însă nu urmează, că ele țigle ar fi vna sfidicilor. Fericia se manifestă în mulțămăta. Care care dintre aceste două: avera bine și în mod conșucione administrată ori s'ărăcie e mai mult în stare a ne face mulțămăti și fericiți? Eu cred, că o avere pe dreptul cătăgită, cu conșucione cultivată e de preferat s'ărăciei chiar din punctul de vedere al fericiilor cele vecinice. Aceasta rezultă cam altă și din cele ce s'au în parte acesta. însă numai după combinam cu mare băgare de seamă tractatul „despre fericia pămîntească (p. 41 seq.) cu cele cuprinsă în secțiunea II. despre iubirea cătră noi in-

* Pentru cele de sub rubrica aceasta, redacțiunea n'a răspundabilitate. R.

